ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Αντί Προλόγου*

Τον Ιούλιο του 2012 και ενώ οι εργαζόμενοι της PLEXACO βρίσκονταν σε επίσχεση εργασίας, ένας εξ αυτών επισκέφτηκε δικηγόρο-εργατολόγο στην Αθήνα. Ο εργαζόμενος μόλις είχε περιγράψει στον δικηγόρο το γενικό πλαίσιο των γεγονότων και είχε αρχίσει να εξιστορεί τα φλέγοντα ζητήματα των ημερών εκείνων όταν αυτός τον διέκοψε λέγοντας «εάν ακούσετε για επενδυτές που ζητάνε μειώσεις μισθών 20%, μειώσεις προσωπικού 10% και μερικό κούρεμα των δεδουλευμένων τότε να ανησυχείτε». Έκπληκτος ο εργαζόμενος του απάντησε «αυτά ακριβώς μας λέει ο πρόεδρος του σωματείου ότι ζητάει ο εργοδότης στις συναντήσεις διοίκησης και εργαζομένων, ως προαπαιτούμενα των επενδυτών». Η απάντηση του δικηγόρου «τότε πρέπει να τρέξετε».

Το παιγνίδι με τον επενδυτή

Όπως εξήγησε ο δικηγόρος στον εργαζόμενο με τη μέθοδο αυτή, τον υποτιθέμενο δηλαδή επενδυτή και τις απαιτήσεις του, οι εργοδότες κερδίζουν χρόνο και πολλές φορές διασπούν το μέτωπο των εργαζομένων, καθώς οι εργαζόμενοι εγκλωβίζονται σε μια διελκυστίνδα απόψεων και διαφωνιών για τη στάση που πρέπει να κρατήσουν έναντι αυτών των απαιτήσεων.
Επενδυτές οι εργαζόμενοι της PLEXACO δεν έχουν δει έως σήμερα, όπως δεν είχαν δει τα δυόμιση χρόνια πριν την επίσχεση που η εταιρεία καθυστερούσε τις πληρωμές. Από τότε ο εργοδότης τους, για να κατευνάσει την αγανάκτησή τους αφού παρόλο που η εταιρία δεν προλάβαινε λόγω που όγκου τους να εκτελέσει τις παραγγελίες αυτοί παρέμεναν απλήρωτοι, αλλά και την ανησυχία τους για το μέλλον, μιλούσε για επενδυτές που θα έφερναν λεφτά και θα απογείωναν την εταιρία. Κάποιος ο οποίος εμφανίστηκε ως εκπρόσωπος επίδοξου επενδυτή τον Ιούνιο του 2012 ήταν γνωστό λαμόγιο που παρείχε τέτοιου είδους υπηρεσίας σε αδίστακτους επιχειρηματίες.

Σύντομο ιστορικό

Η εταιρία PLEXACO είναι βιομηχανία παραγωγής εύκαμπτων πλαστικών σωλήνων. Το εργοστάσιο με 75 εργαζόμενους βρίσκεται στην ΒΙΠΕ Σχηματαρίου ενώ τα γραφεία με περίπου 20 εργαζόμενους βρίσκονται στα Μελίσσια Αττικής. Οι εργαζόμενοι στο εργοστάσιο της εταιρίας PLEXACO είναι σε επίσχεση εργασίας από τον Απρίλιο του 2012. Η επίσχεση αυτή είναι η κατάληξη μιας ακολουθίας απεργιακών κινητοποιήσεων στα τέλη του 2011, αλλά και μιας πρώτης ενός μηνός επίσχεση εργασίας, από τα μέσα Ιανουαρίου ως τα μέσα Φεβρουαρίου του 2012. Την επίσχεση αυτή οι εργαζόμενοι διέκοψαν αφού ο εργοδότης τους έδωσε έναν μισθό και μια έγγραφη βεβαίωση (κατά τη διάρκεια τριμερούς συνάντησης στην επιθεώρηση εργασίας της Θήβας) για την αποπληρωμή σταδιακά εντός διμήνου των τριών καθυστερούμενων μισθών. Τέτοιες έγγραφες διαβεβαιώσεις σε τριμερής συναντήσεις είχαν αθετηθεί τρις φορές κατά τη διάρκεια του 2011.
Αργότερα τον Μάιο του 2012 όταν πλέον ήταν φανερό ότι η εταιρία πνέει τα λοίσθια «μπήκαν» στην επίσχεση εργασίας και οι εργαζόμενοι στα γραφεία της εταιρείας.
Πρέπει να τονισθεί ότι στην απόφαση για τη επίσχεση δεν βάρυνε τόσο η καθυστέρησης των μισθών όσο κυρίως το γεγονός ότι η εταιρείας αδυνατούσε να προμηθευτεί πρώτες ύλες για την εκτέλεση των παραγγελιών. Ήταν φανερό ότι η εταιρία όδευε προς τα βράχια και ο ιδιοκτήτης της σαν γνήσιος καπιταλιστής έχοντας, αρμέξει την αγελάδα μέχρι αυτή να καταρρεύσει, μάζευε το χρήμα για να συνεχίσει αλλού τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Στο χρονικό διάστημα των δυο μηνών μεταξύ των δύο επισχέσεων και ενώ η εταιρία έκανε τσίρο πάνω από 1,5 εκατομμύριο ευρώ πλήρωσε ενάμιση μισθό περίπου 150 χιλ. ευρώ στους εργαζόμενους. Την ίδια στιγμή φόραγε φέσια σε όποιον έκανε το λάθος να την προμηθεύσει με πίστωση και φυσικά στο κράτος, κυρίως στο ΙΚΑ.
Τον Δεκέμβριο του 2013 και αφού οι εργαζόμενοι κέρδισαν τις δίκες με τις οποίες διεκδίκησαν δεδουλευμένα, υπερημερίες και αποζημιώσεις η εταιρία κατέθεσε αίτηση υπαγωγής της στο περίφημο άρθρο 99.

Οι εργαζόμενοι και το σωματείο

Οι εργαζόμενοι της PLEXACO δεν είχαν σωματείο πριν την έναρξη του αγώνα τους. Το σωματείο δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια των κινητοποιήσεων. Στο εργοστάσιο και στην εταιρία επικρατούσε ως το 2011 κοινωνική ειρήνη. Ο μέσος χρόνος που οι εργαζόμενοι βρίσκονταν στη PLEXACO υπερέβαινε τα δέκα χρόνια. Όπως είπε εργαζόμενος στο Διευθυντή του εργοστασίου, που προσπαθούσε να διαχειριστεί την κατάσταση την εποχή των κινητοποιήσεων «εμείς ούτε σωματεία, ούτε απεργίες ξέραμε, τα αφεντικά μας τα έμαθαν».
Συνδικαλιστές βέβαια στο εργοστάσιο υπήρχαν ενταγμένοι σε κλαδικά-κομματικά σωματεία

της περιοχής. Στην πορεία των κινητοποιήσεων οι κόντρες μεταξύ αυτών των σωματείων, λογικές παλαιοκομματικών επιδιώξεων στα κλαδικά σωματεία της Βοιωτίας και στο Επίσχεση εργασίας μεταφέρθηκαν στο σωματείο της PLEXACO. Επικράτησε η λογική, αν δεν είσαι μαζί μου, με το κομματικό μου μαγαζί, είσαι εχθρός μου.
Παρά την απειρία τους σε αγώνες οι εργαζόμενοι αρχικά έδειξαν σθένος, αποφασιστικότητα και διάθεση για αγώνα. Όμως τόσο οι παραπάνω λογικές όσο η στάση της διοίκησης του σωματείου έστειλαν τον κόσμο σπίτι του περιμένοντας δικαίωση από τα δικαστήρια.

Ο ρόλος του σωματείου

Είναι σε όλους μας γνωστό ότι στις μέρες που ζούμε τόσο οι διεκδικήσεις των εργαζομένων όσο και τα όπλα με τα οποία δίνουμε τους αγώνες μας δεν έχουν σχέση με αυτά που ξέραμε. Έτσι και οι τρόποι που δίνονταν οι εργατικοί αγώνες έως σήμερα είναι πλέον ανεπαρκείς και για το λόγο αυτό οι εμπειρίες κάθε μάχης, οι νίκες και οι ήττες κάθε σωματείου εργαζομένων πρέπει να δημοσιοποιούνται και να γίνονται μάθημα για τους υπόλοιπους. Για το λόγο αυτό θεωρούμε ότι είναι μεγάλο λάθος των εργαζομένων της PLEXACO και κατά συνέπεια του ΔΣ του σωματείου τους το ότι θέλησαν να κρατήσουν τον αγώνα τους στα στενά όρια του εργοστασίου, έχοντας ως σύμμαχο μόνο το ΕΚ Θήβας, έναν γραφειοκρατικό κομματικοποιημένο μηχανισμό. Δεν θέλησαν και δεν επιδίωξαν να έρθει ο αγώνας τους σε επαφή με τα άλλα σωματεία της περιοχής που έδωσαν και δίνουν παρόμοιους αγώνες και να ενώσουν τις δυνάμεις τους. Να μάθουν ο ένας από την εμπειρία του άλλου. Το ΕΚ Θήβας με το θεσμικό του κύρος και τις δυνατότητες που το κύρος αυτό αποφέρει σίγουρα μπορεί να λειτουργήσει ως αρωγός του αγώνα των εργαζομένων, όμως δεν μπορεί να δώσει στον αγώνα τους την δυναμική και αποτελεσματικότητα που μπορεί να δώσει η κοινή δράση με άλλα σωματεία, αλλά και συλλογικότητες και φορείς της περιοχής. Όπως είπε ο εργατολόγος στον εργαζόμενο τον Ιούλιο του 2012 «εγώ μπορώ να κερδίσω δίκες, τους αγώνες τους κερδίζουν η δική σας προσπάθεια και η αλληλεγγύη των άλλων εργαζομένων».

Οι λάθος επιλογές

Οι εργαζόμενοι της PLEXACO μέσω της δικηγόρου τους κ. Φουντέα ήρθαν σε συμφωνία με το εργοδότη, ο οποίος τους παραχώρησε το στοκ του εργοστασίου. Ότι είχε εναπομείνει από το στοκ δηλαδή αφού στους δυο μήνες που μεσολάβησαν μεταξύ των δυο επισχέσεων η μεγαλύτερη ποσότητα του στοκ είχε ξεπουληθεί αποφέροντας στην τσέπη του εργοδότη εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ.
Η συμφωνία προέβλεπε ότι οι εργαζόμενοι θα πάγωναν κάθε δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων τους. Για την συμφωνία αυτή σήμερα οι εργαζόμενοι έχουν μετανιώσει πικρά. Το

κέρδος των λίγων μισθών που τους απέφερε είναι δυσανάλογα μικρό σε σχέση με τα διεκδικούμενα από αυτούς ποσά. Ταυτόχρονα εγκλωβίστηκαν σε μια γκρίζα περιοχή μεταξύ εργασίας και ανεργίας, αφού ακόμα και σήμερα θεωρούνται εργαζόμενοι χωρίς όμως μισθό και χωρίς κανένα από τα δικαιώματα τις δυνατότητες που έχουν οι άνεργοι. Τα κέρδη που εργοδότη είναι για μας θολό τοπίο. Σίγουρα κέρδισε μερικές δεκάδες χιλιάδες ευρώ αφού δεν επέδεσε το ΦΠΑ των πωλήσεων στην εφορία. Κέρδισε όμως και σχεδόν ένα χρόνο εφησυχασμού των εργαζομένων.
Οι εργαζόμενοι της PLEXACO δεν είναι ανόητοι. Είναι άνθρωποι του μεροκάματου που βρέθηκαν εγκλωβισμένοι στη μέγγενη των ημερών που ζούμε. Ξέρουν όπως ξέρει κάθε εργαζόμενος που μένει άνεργος στις μέρες μας ότι έχουν μηδαμινές πιθανότητες να βρουν σύντομα δουλειά. Έτσι η πίεση των καθημερινών αναγκών, η ανάγκη του να ακούσουν καλά νέα, η επιθυμία να γυρίσουν με καλά νέα σπίτι τους, σε συνάρτηση το κύρος των λεγομένων κάποιων που εξ ορισμού γνωρίζουν περισσότερα, τους κάνουν να αποδέχονται τα πιο απίθανα σενάρια που μπορεί να λέγονται σε συναδελφικές παρέες, σε συνελεύσεις και σε κάθε είδους συναντήσεις.

Ο ρόλος του δικηγόρου.

Η σωστή επιλογή δικηγόρου είναι όχι βέβαια ικανή αλλά σίγουρα αναγκαία συνθήκη για την νομική τουλάχιστον δικαίωση των εργαζομένων. Οι μάχες των εργατικών σωματείων με αυτού του μεγέθους τους αντιπάλους, αυτού του επιπέδου οι δικαστικοί αγώνες απαιτούν έμπειρους δικηγόρους με βοηθούς και συνεργάτες που να μπορούν να προλαβαίνουν τις δικονομικές ντρίπλες που ο νόμος δίνει το δικαίωμα στα αφεντικά. Να παρακολουθούν καθημερινά κάθε νομική κίνηση των εργοδοτών, όπως αιτήσεις πτώχευσης και να αντιδρούν άμεσα. Να αντιλαμβάνονται πίσω από τις νομικές ή άλλες κινήσεις τις βαθύτερες επιδιώξεις των αφεντικών και των νομικών τους συμβούλων, επιδιώξεις που πολλές φορές είναι θολές. Το γεγονός αυτό σε συνάρτηση με την απογοήτευση των εργαζομένων και την απροθυμία τους να συνεχίσουν έναν αγώνα που είναι ψυχοφθόρος. Εδώ λοιπόν είναι σημαντικός ο ρόλος του δικηγόρου Να διαφωτίσει και να εμψυχώσει από κοινού βέβαια με την αλληλεγγύη και συμπαράσταση των άλλων εργαζομένων. Να τους δώσει να καταλάβουν δηλαδή ότι η λύση δεν είναι δικαστική αλλά πολιτική. Βέβαια στην περίπτωση της PLEXACO η δικηγόρος των εργαζομένων παίζει άλλο ρόλο.
Οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν σαφή επιδίωξη. Πρέπει να ξέρουν τι θέλουν και τους τρόπους για να το πετύχουν. Εδώ σημαντικό ρόλο έχει ο δικηγόρος αλλά βεβαίως και το σωματείο. Οι επιλογές σε αυτές τις περιπτώσεις δύο. Η κατάληψη των μέσων παραγωγής από τους εργαζόμενους και η προσπάθεια επαναλειτουργίας του εργοστασίου υπό εργατικό έλεγχο όπως στην περίπτωση της BIOME ή η κατάσχεση της περιουσίας της εταιρείας και

αλλά και του εργοδότη και πλειστηριασμός ώστε να πληρωθούν τα δεδουλευμένα και οι αποζημιώσεις των εργαζομένων Οι εργαζόμενοι δεν προστάτευσαν την περιουσία του εργοστασίου ουσιαστικά την δική τους περιουσία. Άφησαν τον μηχανολογικό και λοιπό εξοπλισμό στο έλεος πλιατσικολόγων της περιοχής με αποτέλεσμα το εργοστάσιο της PLEXACO σήμερα να είναι κουφάρι.

Τό παραπάνω κείμενο είναι αναδημοσίευση από το τρίτο τεύχος του εντύπου “εργατικός τύπος” που εκδίδεται από την εργατική συνέλευση “Κόκκινη Γραμμή”.